

Περιεχόμενα

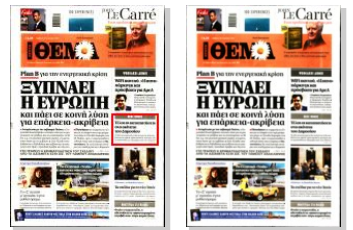
1. ΤΕΛΟΣ ΟΙ ΚΑΤΑΠΑΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΑΚΙΝΗΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ	<u>ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ 30/04/2022</u> σελ. 1,27
2. ΥΠΟΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ	<u>ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΥΡΙΑΚΗΣ 30/04/2022</u> σελ. 11
3. ΣΥΝΔΥΑΖΕΤΑΙ Η ΜΗΤΡΟΤΗΤΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΡΡΙΕΡΑ	<u>ΕΣΤΙΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ 30/04/2022</u> σελ. 1,26

1. ΤΕΛΟΣ ΟΙ ΚΑΤΑΠΑΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΑΚΙΝΗΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Μέσο: ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ

Ημ. Έκδοσης: . . .30/04/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .30/04/2022

Σελίδα: 1

ΝΕΟΣ ΝΟΜΟΣ

Τέλος οι καταπατήσεις στα ακίνητα του Δημοσίου

Τα ήδη καταπατημένα θα πωλούνται ή θα επιβάλλονται υψηλά πρόστιμα ■ Τα κριτήρια και οι προϋποθέσεις εξαγοράς από τους ιδιώτες

• ΣΕΛ. 27

protothema.gr
newmoney.gr
ygeiamou.gr
marieclaire.gr
olivemagazine.gr
newsauto.gr
themanews.com

Λύση για τα εκατοντάδες χιλιάδες καταπατημένα του ακίνητα προωθεί το υπουργείο Οικονομικών, αποβλέποντας αφενός στην προσκόμιση άμεσων εσόδων από τα διαθέσιμα περιουσιακά του στοιχεία και αφετέρου στον εξορθολογισμό της δημόσιας ιδιοκτησίας, με απώτερο στόχο την καλύτερη αξιοποίησή της. Συγκεκριμένα, με νέα νομοθετική ρύθμιση θα παρέχεται στο εξής στους καταπατητές η δυνατότητα να εξαγοράσουν τα ακίνητα του Δημοσίου, τα οποία κατέχουν ή εκμεταλλεύονται μέχρι τώρα παράτυπα, ενώ ανοίγει και ο δρόμος για τη βιομηχανική, τουριστική και αγροτική τους εκμετάλλευση.

Αντιμετωπίζοντας μειωτικά το πρόβλημα, στο νέο νομοσχέδιο προβλέπεται η δυνατότητα εξαγοράς των καταπατημένων δημόσιων ακινήτων και εκτάσεων, αλλά υπό προϋποθέσεις, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη ότι σε πολύ μεγάλο μέρος της υπό κατάληψη δημόσιας περιουσίας έχουν αναπτυχθεί πλέον μόνιμες κατοικίες, αλλά και πλήθος επαγγελματικών χώρων.

Η διαχρονική αδυναμία, άλλωστε, του Ελληνικού Δημοσίου να περιφρουρήσει αποτελεσματικά την ιδιότητά του περιουσία από κάθε λογής... καταλήψεις απασχολεί τη δημόσια διοίκηση από τον προηγούμενο αιώνα, καθώς η πρώτη νομοθετική ρύθμιση που επικέρησε να βάλει τάξη στο χάος των καταπατήσεων εντοπίζεται σε διάταγμα του 1929. Εκτοτε, ακολούθησαν πολλαπλές απόπειρες διεύθυνσης του ζητήματος μέχρι και τα τελευταία χρόνια, με το Ελληνικό Δημόσιο να προσφέρει άλλστε ελκυστικά κίνητρα και άλλστε να δεικνύει τα δόντια του μέσα από τσουικτερά πρόστιμα στους καταπατητές, οι οποίοι, σε κάθε περίπτωση, παραμένουν αιπότιοι.

Ο κάρπης
Στον αντίποδα, καμία πολιτική πρωτοβουλία μέχρι σήμερα δεν απέφερε τα αναμενόμενα αποτελέσματα, καθώς η τελευταία καταγραφή της ακίνητης περιουσίας του Δημοσίου, η οποία πραγματοποιήθηκε το 2004 από το υπουργείο Οικονομικών, αποτύπωσε το πραγματικό εύρος των καταπατήσεων, το οποίο είναι αποκαλυπτικό από πλευράς αριθμών. Συγκεκριμένα, σε σύνολο 97.029 καταγεγραμμένων δημόσιων και ανταλλάξιμων κτημάτων έχουν καταπατηθεί τα 89.928, με τις καταλήψεις να φτάνουν σε ποσοστό 92%.

Εκοντας, στην πραγματικότητα, απολέσει τον ουσιαστικό έλεγχο της διαχείρισης της ακίνητης περιουσίας του εδώ και δεκαετίες, το υπουργείο Οικονομικών προσδοκά τώρα με όχημα τη νέα νομοθετική ρύθμιση την εσοχή σημαντικών εσόδων στον κρατικό προϋπολογισμό, τόσο άμεσα, δηλαδή από την καταβολή του τιμήματος εξαγοράς, όσο και έμμεσα, δηλαδή από την καταβολή φόρου μεταβίβασης, φόρου ακίνητης περιουσίας, όπως και από την περαιτέρω αξιοποίηση των υπό εξαγορά ακινήτων.

Παράλληλα, η οριστική αποκρυστάλλωση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος για εκατοντάδες χιλιάδες δημόσια ακίνητα θα απαγκιστρώνει τις δημόσιες υπηρεσίες από γραφειοκρατικά βάρη, τη Δικαιοσύνη από

Τέλος οι καταπατήσεις στα ακίνητα του Δημοσίου

Τα ήδη καταπατημένα θα πωλούνται στις αντικειμενικές τιμές και με κοινωνικά κριτήρια ή θα επιβάλλονται υψηλά πρόστιμα

Της Γεωργίας Σαθανά
gsathanas1@gmail.com

Η τελευταία καταγραφή της ακίνητης περιουσίας του Δημοσίου έγινε το 2004, όπου διαπιστώθηκε ότι από τα 97.029 καταγεγραμμένα δημόσια κτήματα έχουν καταπατηθεί τα 89.928, με τις καταλήψεις να φτάνουν σε ποσοστό 92%

σειρά εκκρεμών διοικητικών υποθέσεων, αλλά κυρίως θα αποδομηθεί την Πολιτεία από τη μέριμνα των καταπατημένων ακινήτων της, τουλάχιστον για εκείνα τα οποία δεν χρησιμοποιούνται από δημόσιες υποδομές, αλλά ούτε και προστατεύονται από κάποιο ειδικό καθεστώς, όπως προστατεύονται οι δασικές ή αναδασοτέτες εκτάσεις.

Γκρίζες ζώνες
Από το νέο, εναλλακτικό μοντέλο διαχείρισης της δημόσιας περιουσίας δεν λείπει και η κοινωνική διάσταση, καθώς ανάμεσα στις διαχρονικές υποθέσεις καταπατήσεων που λημνάζουν όλα αυτά τα χρόνια εντοπίζονται και περιπτώσεις κατάληψης, οι οποίες οφείλονται σε αδυναμίες και καθυστερήσεις της ίδιας της Πολιτείας να εξορθολογίσει τη διαχείριση των ακινήτων της, ιδιαίτερα σε περιπτώσεις που καλύπτονται κοινωνικές ανάγκες, με τη δυνατότητα εξαγοράς των δημόσιων αυτών ακινήτων να έρχεται

να απελευθερώσει τους ενδιαφερομένους. Στην κατεύθυνση αυτή, η λύση της εξαγοράς δρομολογείται μέσα από μια ταχεία και αυτοματοποιημένη διαδικασία, με σαφή και αντικειμενικά κριτήρια, παρέχοντας την ίδια ώρα δικλίδες ασφαλείας ώστε να μην αποξενωθεί οριστικά το Δημόσιο από ακίνητα τα οποία είναι απαραίτητα για την ικανοποίηση κρατικών αναγκών ή παρουσιάζουν περιβαλλοντικό ή αρχαιολογικό ενδιαφέρον.

Στον τελικό λογαριασμό με τους καταπατητές θα ληφθούν ακόμη υπόψη κοινωνικά και οικονομικά κριτήρια, όσον αφορά στο τιμήμα που θα κληθούν να πληρώσουν, προκειμένου να αποκτήσουν τίτλους ιδιοκτησίας για το ακίνητο το οποίο μέχρι σήμερα διαχειρίζονται παράτυπα. Κυρίως, όμως, στον πυρήνα του νέου νομοσχεδίου

βρίσκεται η αποτρεπτικός χαρακτήρας ανάλογων καταστάσεων, καθώς εκτιμάται ότι φαινόμενα κατοχής και καταπίπτσης δημόσιων και ανταλλάξιμων κτημάτων θα περιοριστούν αισθητά τα επόμενα χρόνια, με τη δαμιόκλειο σπάθη του οικονομικού τιμήματος να επικρέμαται πάνω από τους καταπατητές.

Τα κριτήρια
Ειδικότερα, στη φόρμουλα που επεξεργάστηκαν οι υπουργός Οικονομικών **Χρήστος Σταϊκούρας** και ο αρμόδιος υφυπουργός, **Απόστολος Βεαυρόπουλος**, οι δικαιούχοι θα πρέπει να έχουν:

- Είτε αδιάλειπτη κατοχή με τίτλους για περισσότερο από 30 χρόνια
- Είτε χρόνο κατοχής χωρίς τίτλους για περισσότερο από 40 χρόνια, με την προϋπόθεση ότι στο ακίνητο αυτό:

1 Βρίσκεται η κύρια και η μοναδική κατοικία τους

2 Ο δικαιούχος ασκεί τουριστική, βιοτεχνική, βιομηχανική ή αγροτική δραστηριότητα.

Ός προς το τιμήμα που καλούνται να πληρώσουν οι ενδιαφερόμενοι, αυτό ανέρχεται σε ποσοστό 100% επί της ισχύουσας αντικειμενικής αξίας του ακινήτου, ενώ προβλέπεται σειρά εκπτώσεων (με το ανώτατο όριο να ανέρχεται σε ποσοστό 80%), με κριτήρια όπως ο χρόνος κατοχής, το επίπεδο εισόδημα, αλλά και προβλέψεις για τους **πολύτεκνους** και τα Ατομα με Αναπηρία. Ευκολίες προβλέπονται, επίσης, και για όσους πληρώσουν εφάπαξ το τιμήμα (επιπλέον έκπτωση 10%), αλλά και δυνατότητα για 60 άτοκες μηνιαίες δόσεις.

Για όσους, ωστόσο, θελήσουν να αγνοήσουν την προσφορά του υπουργείου Οικονομικών για εξαγορά, θεωρώντας ότι θα εξακολουθούν να κατέχουν δημόσια ακίνητα χωρίς να καταβάλλουν κανένα οικονομικό τίμημα, τα πράγματα είναι μάλλον σκούρα, καθώς θα κληθούν να αντιμετωπίσουν υψηλά πρόστιμα και μαζί τις προβλέψεις του νόμου περί αυθαρέτων, ενώ θα βρεθούν μπροστά στην απόδεια κάθε δικαιώματος επί των δημόσιων ακινήτων στο Εθνικό Κτηματολόγιο, καθώς οι καταπατημένες δημόσιες ιδιοκτησίες θα αποτελέσουν στο εξής αντικείμενο πολλαπλής αξιοποίησης από την Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου.

Δόσεις
Παράλληλα, η προτεινόμενη διαδικασία εξαγοράς αποκλείει κάθε ενδεχόμενο απονομής τίτλων σε κατόχους που δεν μπορούν να αποδείξουν τις προϋποθέσεις του νόμου. Στην ψηφιακή εποχή, άλλωστε, τόσο η τήρηση των όρων καταβολής δόσεων για την απόκτηση του καταπατημένου ακινήτου όσο και η υποβολή δικαιολογητικών από τους κατά τόπους ενδιαφερομένους θα γίνονται αποκλειστικά με τη χρήση ειδικής ψηφιακής πλατφόρμας, κλείνοντας κερκόπορτες και παραθυράκια.

Ο υφυπουργός Οικονομικών, Απόστολος Βεαυρόπουλος

2. ΥΠΟΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ

Μέσο: ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 30/04/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 30/04/2022

Σελίδα: 11

Υπογονιμότητα και δημογραφικό

Του **Αργύρη Αργυριάδη**
Δικηγόρου Παρ' Αρείω Πάγω

Η Ελλάδα βρίσκεται αντιμέτωπη με έναν έντονο ρυθμό μείωσης του πληθυσμού της. Τούτο φάνηκε ξεκάθαρα ήδη από το 2011, οπότε και καταγράφηκε αρνητικό ισοζύγιο γεννήσεων για πρώτη φορά μετά την περίοδο της Κατοχής του 1944! Σύμφωνα με τις προβλέψεις της ΕΛΣΤΑΤ, στο πλαίσιο ενός συντηρητικού σεναρίου, ο πληθυσμός στη χώρα μας αναμένεται να μειωθεί στα 8 εκατ. το 2050. Το πιο δυσοίονο μήνυμα, όμως, συνοψίζεται στη βαθιά γήρανση του πληθυσμού τις επόμενες δεκαετίες, καθώς προβλέπεται ότι το 36% των κατοίκων της Ελλάδας το 2050 θα είναι άνω των 65 ετών. Το ποσοστό αυτό αποτελεί ρεκόρ για τη χώρα μας, αν ληφθεί υπόψη ότι τη δεκαετία του '70 ήταν 6% και στο τέλος της περασμένης δεκαετίας υπολογίζονταν στο 18-20%. Προφανώς, με τέτοια ποσοστά κανένα συνταξιοδοτικό σύστημα δεν μπορεί να θεωρηθεί βιώσιμο, ενώ ταυτόχρονα η αύξηση του ΑΕΠ (και ό,τι αυτή συνεπάγεται για το δημόσιο χρέος και την εν γένει βιωσιμότητα της οικονομίας) δυσχεραίνεται ουσιαστικά. Όλα τα ανωτέρω -μείωση και γήρανση του πληθυσμού- συναπαρτίζουν το δημογραφικό πρόβλημα της χώρας.

Το πρόβλημα της **υπογεννητικότητας**, ειδικότερα, δεν αφορά μόνον την πατρίδα μας. Αντιθέτως, ταλανίζει όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα στοιχεία της έκθεσης του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου για την οικογένεια (European Observatory on family matters) είναι απογοητευτικά. Στα περισσότερα μέρη της δυτικής Ευρώπης ο δείκτης γεννητικότητας ήταν 2,4 το 1970. Έκτοτε παρουσιάζει κατακόρυφη πτώση στο σύνολο σχεδόν των κρατών-μελών της ΕΕ. Ο μέσος αριθμός παιδιών, ανά γυναίκα, είναι λιγότερο από 1,5, ενώ το όριο για την αναπλήρωση των γενεών είναι το 2,1. Το πιο εντυπωσιακό, μάλιστα, είναι ότι καμία χώρα -με εξαίρεση την Ιρλανδία- δεν προσεγγίζει το συγκεκριμένο όριο. Από τις χώρες-μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης μόνο η Αλβανία και η Τουρκία έχουν δείκτες πάνω από το όριο αναπλήρωσης γενεών (πάνω από 3), ενώ η χώρα μας δι-

αθέτει το μικρότερο δείκτη γεννητικότητας στα Βαλκάνια. Από 2,1 που ήταν μέχρι το 1980 μειώθηκε στο 1,2 ενώ προπολεμικά ήταν 3,7. Τα αίτια πολλά: η εμμονή στην ευζωία, το κυνήγι της καριέρας, η αποδόμηση του θεσμού της οικογένειας, η αλλαγή των κοινωνικών προτύπων, η οικονομική κρίση, η εργασιακή ανασφάλεια, η έλλειψη κρατικής δημογραφικής πολιτικής και πολλά άλλα θα μπορούσαν να αναφερθούν.

Εξέχουσα θέση έχει, όμως, το πρόβλημα της υπογονιμότητας. Χιλιάδες ζευγάρια θέλουν να αποκτήσουν παιδιά αλλά δεν μπορούν για ποικίλους ιατρικούς λόγους. Η ιατρική επιστήμη και ιδίως ο τομέας της υποβοηθούμενης αναπαραγωγής σε μεγάλο βαθμό δίνει λύσεις. Από νομική άποψη, στην Ελλάδα έχουμε ένα από τα πιο φιλελεύθερα καθεστώτα, το οποίο μάλιστα σε μεγάλο βαθμό συνεισφέρει στην εθνική οικονομία, καθώς συμβάλλει στην ανάπτυξη του ιατρικού τουρισμού: εκατοντάδες ζευγάρια από το εξωτερικό επιλέγουν την Ελλάδα, λόγω του ευέλικτου νομικού καθεστώτος. Σύμφωνα με τις κυβερνητικές εξαγγελίες τούτο θα εκσυγχρονιστεί (ο σημερινός νόμος ανάγεται στο 2002), ώστε να αυξηθούν τα όρια ηλικίας των ζευγαριών που μπορούν να προσφύγουν στην υποβοηθούμενη αναπαραγωγή, θα δοθεί η δυνατότητα κρουσυντήρησης ωαρίων από επιλογή της γυναίκας (και όχι μόνον για ιατρικούς λόγους), όπως επίσης η δυνατότητα υποβοηθούμενης αναπαραγωγής από οροθετικά άτομα κ.λπ. Όλα τα ανωτέρω κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση.

Ωστόσο, δεν συμβάλλουν στην αντιμετώπιση της **υπογεννητικότητας**. Και τούτο διότι το κόστος ιατρικής αντιμετώπισης της υπογονιμότητας παραμένει υψηλότατο και δεν καλύπτεται στο σύνολό του από τα ασφαλιστικά ταμεία. Περαιτέρω, απουσιάζει ο ενδελεχής ποιοτικός έλεγχος των κέντρων αναπαραγωγής που ξεφυτρώνουν σαν τα μανιτάρια, με αμφίβολο εξοπλισμό και ποιοτικά πρωτόκολλα. Τέλος, ουδόςως αντιμετωπίζεται εποπτικά η παραπλανητική διαφήμιση (εάν τα ποσοστά επιτυχίας που παρουσιάζουν όλα τα κέντρα ήταν αληθινά θα είχαμε εξαλείψει προ πολλού το πρόβλημα της υπογονιμότητας στη χώρα!).

Εν κατακλείδι, η περαιτέρω φιλελευθεροποίηση και επικαιροποίηση του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου αποτελεί αναπόδραστη ανάγκη. Ακόμη σημαντικότερη, όμως, είναι η δωρεάν αντιμετώπιση της υπογονιμότητας τόσο από ιδιωτικά όσο και από δημόσια ιατρικά κέντρα (μέσω της κάλυψης των δαπανών από τα ασφαλιστικά ταμεία) και ο ποιοτικός έλεγχος των ανωτέρω. Εάν, πράγματι, μας ενδιαφέρει η αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος πριν να είναι αργά...

3. ΣΥΝΔΥΑΖΕΤΑΙ Η ΜΗΤΡΟΤΗΤΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΡΡΙΕΡΑ

Μέσο: ΕΣΤΙΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 30/04/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 30/04/2022

Σελίδα: 1

ΑΝΤΙΘΕΣΕΙΣ Συνδυάζεται ή μητρότητα με την καριέρα; Γράφουν οι: **ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΤΖΩΡΤΖΑΚΑΚΗ** και **ΜΑΡΙΑ ΘΕΟΧΑΡΙΔΟΥ-ΙΝΕΠΟΛΟΓΛΟΥ** Σελ. 26

Συνδυάζεται η μητρότητα με την καριέρα;

“Ένα ερώτημα χωρίς έτοιμες απαντήσεις

της **ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΤΖΩΡΤΖΑΚΑΚΗ**

Τά χέρια της μητέρας γεμίζουν από χρυσούς καρπούς...

της **ΜΑΡΙΑΣ ΘΕΟΧΑΡΙΔΟΥ-ΙΝΕΠΟΛΟΓΟΥ**

Πριν βιαστούμε να τοποθετηθούμε άπεναντι σε οποιοδήποτε δίλημμα, είναι καλό να αναρωτηθούμε υπό ποιές συνθήκες αυτό δημιουργήθηκε. Πριν από τη δεκαετία του 1960 η ελληνική κοινωνία ήταν κυρίως αγροτική, οι περισσότεροι άνθρωποι ζούσαν στα χωριά και ήταν πολύ λίγοι εκείνοι που ζούσαν με διαφορετικό τρόπο από τους άλλους. Ο προορισμός της γυναίκας ήταν ο γάμος και η τεκνοποιία. Οι γυναίκες αναλάμβαναν τον ρόλο της μητέρας υπάκουα και εκπαιδευόταν σε αυτόν από μικρές βομβήθουσες στην φροντίδα μικρών αδερφών ή γεροντοπούλων. Μεγαλώναν τα παιδιά τους με τη βοήθεια των άλλων γυναικών χωρίς την εμπλοκή των ανδρών. Κεντούσαν και νομίζω πως αυτή η τέχνη άκλυμα μέσα τους τη λύπη, τον φόβο, τον θυμό και τις δυσκολίες που ζούσαν.

Η λέξη «καριέρα» σε αντιπαράθεση με τη μητρότητα άρχισε να ακούγεται ήχηρά τη δεκαετία του 1980. Οι γυναίκες είχαν πιά δικαίωμα ψήφου, σπούδαζαν, εργαζόταν επί πληρωμή και μπορούσαν να πάρουν διαζύγιο. Η τηλεόραση άρχισε να δημιουργεί πρότυπα θηλυκότητας, που απέκλιναν πολύ από τη μητρική μορφή. Η γυναικεία-σεξουαλική αντίκρουση έγινε πρότυπο κυρίως λόγω της διαφήμισης και των τηλεοπτικών εκπομπών. Η λέξη «οικοκυρύν» άρχισε να παίρνει μά μάλλον εύνοια και ως υποτιμητική.

Μία γυναίκα το 2022 είναι θεωρητικά άπολυτα ελεύθερη να διαλέξει τι γυναίκα θέλει να είναι. Σίγουρα η ζωή δεν ακολουθεί πάντα τα σχέδιά μας, όμως τουλάχιστον ως προς την επιθυμία της μπορεί να είναι ελεύθερη. Μπορεί να θέλει να είναι μητέρα ή όχι, μπορεί να θέλει να είναι παντρεμένη ή όχι, μπορεί να θέλει να κάνει καριέρα ή να προτιμά να μένει στο σπίτι με τα παιδιά, μπορεί να μεγαλώσει ένα παιδί ακόμη και χωρίς στήθος. Αυτό θα ήταν αδιανόητο πριν από μερικές δεκαετίες. Φυσικά μιά τέτοια απόφαση δεν θα είναι άβουλη ή από τις αναπαράστασεις και τα πρότυπα των προηγούμενων δεκαετιών, και ίσως αυτό να προκαλεί τελικά μεγάλη σύγχυση, άπροθυμία, άγχος, ακόμη και πανικό.

Άς πάμε, όμως, στις γυναίκες, που επέλεξαν να γίνουν μητέρες. Η μητρότητα σήμερα έχει τη μορφή δυσκολίας. Κι αυτό γιατί οι νέες μητέρες είναι άπελπιτικά μόνες τα πρώτα χρόνια της ζωής των παιδιών τους. Χωρίς υποστήριξη από την κοινωνία, χωρίς να έχουν μάθει να μεγαλώνουν παιδιά από μικρά κορίτσια, βρίσκονται σε μιά έποχή διανοητικά κοινωνικών και οικονομικών κρίσεων και ταυτόχρονα τους περιμένει πολύωρη εργασία έξω από το σπίτι. Επίσης βιώνουμε μιά υπερβολική ανάδειξη της ευτυχίας, που φέρνει η μητρότητα, που πολλές φορές είναι πλασματική. Οι γυναίκες, που προέβλεπαν κατά κύριο λόγο τη σεξουαλικότητά τους στην τηλεόραση, τώρα έγιναν χαμογελαστές μονούλες στο διαδικτυο και μιάς βολυβαρίζουν με τις φωτογραφίες των παιδιών τους ή τις έγκυμους κοιλιάς τους. Στά μέσα κοινωνικής δικτύωσης οι άμετρες φωτογραφίες οικογενειακής ευτυχίας είναι σαν να προσπαθούν έπαυστα να πεσουν πώς η οικογένεια φέρνει τελικά τη χαρά και την ολόκληρη ζωή.

Δέν είναι, όμως, τόσο απλό να είναι σήμερα

μιά γυναίκα ολόκληρη με τη μητρότητα. Οι περισσότερες δεν αντέχουν το κλείσιμο στο σπίτι, γιατί έχουν συνηθίσει από έφηβες να κινούνται έξω από αυτό. Επίσης, επειδή πλέον οι γυναίκες γίνονται μητέρες σε μεγαλύτερη ηλικία, έχουν ήδη ζήσει μιά ζωή με σπουδές, προσπάθειες, επιτεύγματα, και τώρα είναι αδύνατο να την πετάξουν χωρίς δεύτερη σκέψη, για να άφροισθούν στον μητρικό ρόλο. Όλα τα παραπάνω προκαλούν έντονες συγκρούσεις, έννοιες, θλίψη, φόβο, θυμό, ματαιώση, μοναξιά και οδηγούν τελικά στο ερώτημα «μητρότητα ή καριέρα».

Το ερώτημα «μητρότητα ή καριέρα» δεν είναι απλό, δεν είναι ένας δρόμος που θα πάρεις άβιαστα και με χαρά, χωρίς να κοιτάξεις πίσω. Είναι σύγυρο πώς τα παιδιά τα πρώτα χρόνια της ζωής τους χρειάζονται εντατικά τη φροντίδα των γονιών τους. Είναι σύγυρο πώς αυτά τα πρώτα χρόνια θα πρέπει να παραμεριστούν προσωπικές ανάγκες, απολαύσεις, διασκεδάσεις, μερικές φορές ακόμη και η αίσθηση του έαυτού σου. Όταν δεν υπάρχει βοήθεια από κάποια γαργαλιά ή άλλο συγγενικό πρόσωπο ή δεν υπάρχει οικονομική δυνατότητα για νταντά, η κατάσταση μπορεί να είναι εξουθενωτική.

Καθημερινά η εργαζόμενη μητέρα, λοιπόν, θα πρέπει να θυσιάζει κάτι για να κερδίσει κάτι άλλο. Μερικές φορές όμως νιώθει πως θυσιάζει τα πάντα, χωρίς να κερδίζει τελικά τίποτα. Άν κάτι μπορεί να βοηθήσει σε αυτόν τον κκεάνα, που όνομάζεται «σημερινή γονεϊκότητα»,

είναι το να είμαστε συνειδητοποιημένοι. Σίγουρα δεν είναι όλες οι επιλογές στα χέρια μας, όμως κάποιες είναι. Όσο παρασυρόμαστε από τους τρελούς ρυθμούς της εποχής μας, από τα «αρέπια» που επιβάλλονται χωρίς λογική, από την τελειομανία με την οποία μιάς μεγαλώσαν, τόσο πιο δύσκολη είναι η διαδρομή της μητρότητας. Χρεάζεται να ζούμε κάθε μέρα ξεχωριστά, μέσα σε αυτή τη μέρα να τολμάμε να χορέσουμε μερικές φορές, είτε αυτές προέρχονται από την οικογένεια είτε από τα επαγγελματικά μας βήματα. Δεν μπορούμε να τα ελέγξουμε όλα και χρειάζεται να αποδέχεται κανείς την κόπωση και την ψυχική εξουθένωση και να ζητά βοήθεια. Σε κάθε περίπτωση, είναι έπαυτα κτικό η γονεϊκότητα να υποστηρίχθει έμπρακτα και ούσιαστικά από την κοινότητα, είτε με κρατικές παροχές, είτε μέσω δήμων, είτε μέσω του σχολείου.

Έν κατακλείδι, στο ερώτημα «μητρότητα ή καριέρα» δεν χωράει μιά απάντηση. Δεν καινούμαστε να διαλέξουμε ποιόν δρόμο θα πάρουμε σε ένα στενωπό. Σήμερα δεν υπάρχουν έτοιμες απαντήσεις, που να μπορούν να μιάς υπαγορεύσουν ποι είμαστε. Κάθε μέρα με τις επιλογές μας και με τα όσα μιάς στέλνει η ζωή άνογουμε έναν δρόμο. Ίσως εκείνο, για το οποίο θα πρέπει να αναρωτιόμαστε περισσότερο είναι το τι τελικά επιθυμούμε. Το ποι είμαστε έμεις στ' άλλαθεια.

Τό πώς θα ζούμε τη ζωή μας με πληρότητα, αγάπη και σεβασμό στους γύρω μας, τό πώς θα τολμάμε να διαφέρουμε. Γιατί έτσι θα είμαστε άληθινα ελεύθεροι μέσα μας κι έτσι τα παιδιά μας, οι πολίτες της έπομένης κοινωνίας, θα είναι άληθινα δημοκρατικοί. ▲▼

της **ΜΑΡΙΑΣ ΚΟΡΝΑΡΟΥ**

Οι γυναίκες σήμερα καλούνται να επιτύχουν τις λεπτές, άπαραίτητες ισορροπίες που θα τους έπρέρψουν να βρούν την πληρότητα τόσο στην οικογενειακή όσο και στην επαγγελματική ζωή τους. Αντιμέτωπες συχνά τόσο με την κοινωνία όσο και με τους έργοδότες, αλλά πάνω από όλα με τον ίδιο τους τον έαυτό, καλούνται σε μεγάλες θυσίες για να πετύχουν και τα δύο. Για αυτό, άλλως τε, συνδύουμε την εικόνα της μητέρας με αυτή της ήρωίδος. Μπορούν, όμως, να τα καταφέρουν όλοι; Πρέπει. Μέ άφορημή την ήμερα της μητέρας, γράφουν στην «ΕπΚ» η κ. Μαρία Θεοχαρίδου-Ινεπόλογου, ψυχολόγος, συγγραφέας και πολυτέκνη μητέρα-και η κ. Κατερίνα Τζωρτζακάκη, ψυχολόγος και συγγραφέας.

Τα δίλημματα πάντοτε φέρνουν άναστάτοση. Ποιάς μπορεί άντικειμενικά να άπαντήσει σ' αυτά; Έκατό χρόνια πριν, δεν θα ύπηρεχε καν δίλημμα. «Τό άγορί θα τό σπουδάσει, τό κορίτσι θα τό παντρεύει» έλεγε ο πάτερ φαμίλιας κάποτε, και συμφωνούσαν οι περισσότεροι... Άκόμη και ο σπουδαίος Έμμ. Μπενάκης, ο πατέρας της Πηνελόπης Δέλα... Έ, ναι, αυτή η χαρισματική νέα γυναίκα δεν άνατράφηκε για να γίνει συγγραφέας... άλλά τη μεγαλώσαν για να μεγαλώσει παιδιά. Βέβαια, όταν τό χάρισμα γίνεται χείμαρρος, άναβλύζει πάνω και πέρα από κάθε συμβατικότητα.

Ύστερα ήρθε ο φεμινισμός... ένω φυλοδοξούσε ν' άπελευθερώσει τη γυναίκα, τελικά ήσαν ένα βέλος στην τρυφερότητα της φύσης της... μιά ίσοπέδωση με τό πρόσωπο της Ισότητας, μιά βίαιη άρνηση των άραιότερων πλεονών της γυναικείας ψυχής... Κι άμως, αυτές οι λεπτές άποχρώσεις της γυναικείας ευσυνείδησης και στοργής είναι άπαραίτητες για να άνθίσει ή ζωή γύρω της. Ένα πράγμα δεν μπορεί να άμφισβητήσει κανείς: μόνο ή γυναίκα κυφορού... ή ζωή της φέρνει ζωή. Άλλωθ, ή ζωή δεν συνεχίζεται.

Γι' αυτό, λοιπόν, ή μητρότητα δεν μπάινει στην ζυγαριά. Οι έποχές άλλαξαν, οι δίοο μεγάλοι πόλεμοι δεν έκαναν, βέβαια, τούς άνθρώπους καλύτερους, αλλά γέννησαν την ήγη για ευμάρεια... ά ζωή έσκολη, γεμάτη εόδαμνια... Μόνο, που αυτό περιορίστηκε μόνο στα ύλικά... Άξίες πανάρχαιες ύποβαμιστήριαν: το «συμφέρον» έγινε άυτοσκοπός, ή καλοπέρας έπιδίωξη μοναδική και άσπλαγχνή-πολλές φορές-για τούς άλλους.

Η μητρότητα δέχτηκε πλήγμα: Στο βοώμ της φαινομενικής ευτυχίας και προόδου θυσιάστηκαν έμφυρα χωρίς τύψεις, έμειναν άκαρπα και στεγνά τα σπλάγνια της γυναικείας...

Τά κορίτσια σπουδάζουν, προχωρούν, άριστούν. Όνειρεύονται μεγάλη καριέρα. Οι πόρτες είναι πιά άνοιχτές-όχι χωρίς κόπο-άλλά υπάρχουν εόκαιριες καταξίωσης, που δεν ύπηρεχον πάλιότερα... Και τώρα; Νά τό τό δίλημα: Μητρότητα ή καριέρα; Πώς να έγκλωβίσει κανείς τό κορίτσι του άριστά, που δινάει για γνώση; Πώς να την πείσει πώς ή ζωή της δεν θα σταταλθεί έσκαπα: όταν θα μεγαλώνει παιδιά; Οι εόκνοιές της έπικαιρότητας είναι τόσο σκληρές πιά... Ίδιότερα, φέτος, άποκρουστικές και άποτρόπως, με θύματα και γυναίκες και παιδιά... Η μητρότητα χρειάζεται έμπνευση... Όλ' αυτά γύρω μας... δεν έμπνεούν, άποδοούν.

«Μητρότητα: Θά ύπάρχει άδύο» Έγραψε με παρία, όργανο γράμματα μιά νεαρή μοθητρια Λυκείου στην Καθηγήριά της, Άλιαντίσε σ' Ένα παργύδι λέξων στο μάθημα της Γλώσσας. Στην άπορία της... έξηγήσε ότι ζει σε οικογένεια βίας και όργης... με εόκνοις άσπλαγχνες... που τωράζον τό μεγαλύτερο της. Και δήλωσε άποφασιστικά, πώς ή ίδια δεν θα κάνει ποτέ παιδιά, για να μη μεγαλώσει άστυχημένους άνθρώπους.

Κι άμως ή «εοικονική» πραγματικότητα είναι γεμάτη χρώματα και λεκτικά πυροτεχνηματα για τά παιδιά... Έκπομπές και διαφημιστές γυναικείας και κομψά παιδικά ρούχα... Τίποτε για

την ψυχολογία του παιδιού... Φτωχά πράγματα για την ψυχή της μητέρας. Ποιάς να στηρίζει την χαρισματική νέα γυναίκα του σήμερα στον ρόλο της μητρότητας; Ποιάς να την ζωγραφίσει στα ώραιότερα χρώματα την ιερή άποστολή της; Μητρότητα ή καριέρα; Μά... ή μητρότητα ΕΙΝΑΙ καριέρα... Είναι ιερό να είσαι μητέρα!

Ποιά πράγμα είναι ώραιότερο από τό να πλάθεις έναν άνθρωπο; Νά τον βλέπεις ν' άνθίζει, να τον προστατεύεις από την παγωνιά του καιρού μας, να φροντίζεις τό σωμα του και την ψυχή του; Κι όταν μεγαλώσει, να μείνεις πίσω έσύ και χτυπώντας τον φυλάκα στην πλάτη να τον πείς: «Άντε λοιπόν, άνοιξε τά φτερά σου και πέτα. Κατ' εύθειαν στον ούρανό!»

Για να όδηγήσεις, σημαίνει να έξερεις έσύ τον δρόμο και να τον βαδίζεις. Νά είσαι όντότητα ξεχωριστή, μονάδα άκέρεια, ύπεύθυνη, άξιοπετής, με τό βλέμμα στον Ούρανό και τά πόδια στη γη και συγκρούσεις ταπεινή, συννεγρίαση, κοινωνική, γεμάτη χαμόγελο και καλοσύνη... Κονίνο

άνθρωποι που τά καταφέρνουν τόσο καλά στο πλερισμά των άλλων και στο άνοημα της ψυχής της... Τί νύχουν κλίση, ικανότητα, χάρisma; Είναι μητέρες που άνεβάνοντας άνεβάσουν τον κόσμο! Κι είναι και άλλες που ψάχνουν τον έαυτό τους άκόμα, μετρεδένοντας και τά παιδιά τους... Δεν ύπάρχουν κανόνες για να φωτίσει κανείς μιά μητέρα... Μόνο ο Θεός γνωρίζει την ψυχή της και της δίνει έλευθερία και βούληση...

... Ο Θεός πού... «έπειδή δεν μπορεί να βρίσκειται παντού, έπίλεσε τη μητέρα» όπως λέει μιά χαριτωμένη ύπερβολή...

Χρειάζεται, βέβαια, βαθιά καλλιέργεια και άκαταπόνητη δραστηριότητα στα έργα του νοικοκυριού και της άγάπης.

Μιά πό πούλ' χρειάζεται... συνείδηση εύθύνη, άπάντη στον Θεό, άπάντη στις γενιές που έργωναν, άπάντη στο έθνος... Η μιά για να είναι έτοι, πρέπει να μάθει να ζει με άλους τούς χομύδες της ζωής που κλείνει μέσα της. Και ή έπαφή με την πραγματικότητα που είναι σκληρή να μην άσχημίσει την ψυχή της.

Νά ζεις μέσα σε μιά άσχημη άτμόσφαιρα, όπως πολλές φορές συμβαίνει, άλλά ή ψυχή σου να μη μυρίζεται λίσσα, σαν τό ρόδο που ή ρίζα του είναι βαθιά στο χρώμα, άλλά εύδοιά άποπνεεί. Όχι, λοιπόν, άσχημη ζωή ούτε σκληρή ψυχή γιατί ή πραγματικότητα είναι σκληρή. Ούτε ή πραγματικότητα ν' άραιρεί, ίδιος από τις μάνες την τρυφερότητα, τά δεινρα, τίς προοπτικές... Νά χάρηται ή μύνα άλλά και να άντέχει: να τό δίπτυχο της ζωής.

Νά σκέφτεται η μητέρα και να κατανοεί τό νόημα της ζωής. Νά βλέπει μέσα στα γεγονότα τό βαθύτερο νόημα. Νά προβλέπει, να προγραμματίζει. Άλλά στο πρόγραμμα που κάνει για τον έαυτό της και την οικογένεια, πρέπει ν' άρνηται κάπο-κάτω κενή την θέση να ύπογράψει ο Θεός για όλα τά θέματα... Νά σκέφτεται πάντα και βαθιά ότι τον άνοιξιάτικο μόχθο που κατέβαλε θά τον ακολουθήσει ή φθνοωπική σοδειά.

Είναι σπουδαία ή ώρα της συγκομιδής... Τά χρόνια περνούν, άλλά τά χέρια γεμίζουν από τούς χρυσούς καρπούς... ▲▼

3. ΣΥΝΔΥΑΖΕΤΑΙ Η ΜΗΤΡΟΤΗΤΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΡΡΙΕΡΑ

Μέσο: ΕΣΤΙΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . .30/04/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .30/04/2022

Σελίδα: 26

Τό βιβλίο τής Κατερίνας Τζωρτζακάκη καί τής Γεωργίας Τσούμπα, «Μητρότητα, ή δύναμη στήν αδυναμία», κυκλοφορεί από τής εκδόσεις «Τόπος».

Ή κ. Θεοχαρίδου-Ινεπολάγλου γράφει γιά τήν χαρά τής οικογένειας στό συλλογικό έργο «Μια άγκαλιά γεμάτη παιδιά», πού κυκλοφορεί από τής εκδόσεις «Έαρ».

